

Україна-Швеція

Місцезнаходження Швеції та України

Королівство Швеція розташоване в Північній Європі, у східній частині Скандинавського півострова

Офіційна назва - Королівство Швеція (Konungariket Sverige)

Площа території - 450 тис. кв. км.

Населення - 8,9 млн. осіб. 85% з них проживають на півдні країни. Близько 85% належать до шведської лютеранської церкви.

Столиця - Стокгольм (Stockholm) - 711 тис. осіб ; з передмістями - 1 млн. 762 тис. осіб .

Найбільші міста: Гетеборг (789 тис. мешканців), Мальме (518 тис. мешканців), Уппсала (181 тис. мешканців).

Адміністративний поділ - 24 лена (lan - губернія), які поділяються на 284 комуни. Стокгольм виділений у самостійну адміністративну одиницю, прирівняну до лену.

Офіційна мова - шведська.

Найвища точка: гора Кебнекайзе (2.111 м).

Україна — держава у Східній Європі, у південно-західній частині Східноєвропейської рівнини. Площа становить 603 628 км². Найбільша за площею країна з тих, чия територія повністю лежить у Європі, друга — на європейському континенті, якщо враховувати Росію. Межує з Білоруссю на півночі, Польщею, Словаччиною та Угорщиною — на заході, Румунією та Молдовою — на південному заході, Росією на сході і північному сході. На півдні і південному сході омивається Чорним і Азовським морями.

Наявність природних ресурсів обох країн.

Основні природні багатства: ліс (за запасами деревини посідає перше місце в Західній Європі), залізна руда, гідроенергія (друге місце в Західній Європі). Має запаси уранової сировини, достатні для забезпечення ядерної енергетики.

Швеція багата на хвойні ліси, гідроенергію, залізну й уранову руди та інші мінерали, однак не має значних покладів вугілля і нафти. Залізні копальні розташовані на крайній півночі. Продукція їх видобутку переважно експортується.

Шведські хвойні та змішані ліси забезпечують сировиною високорозвинуті галузі деревообробної промисловості — лісопильну, целюлозно-паперову та меблеву. Швеція є значним експортером продуктів деревообробної промисловості на світовий ринок. У 2017 році обсяг експорту в цій галузі становив 91 млрд. шведських крон.

Дешева гідроенергія була визначальним фактором промислового розвитку Швеції. Нині майже 15 % енергії країна одержує від гідроелектростанцій, більшість з яких збудовані на великих північних річках. Понад 40 % споживаної енергії в Швеції припадає на імпортовану нафту, 7 % — на імпортовані вугілля і кокс. Дванадцять шведських атомних реакторів забезпечують 15 % сукупної енергії, або майже 50 % електроенергії. Решту енергії дають біопаливо, торф, спалювані відходи тощо.

Здійснюється масштабна політична програма з енергозабезпечення, спрямована на розвиток екологічно безпечної та економічно ощадної системи. Ця програма має полегшити зміни попиту і пропозиції на ринку електроенергії в середньостроковій і довгостроковій перспективах, на шляху до реструктуризації енергосистеми. Попереднє рішення про виведення з ладу всіх атомних реакторів у Швеції до 2010 року було скасовано, а закриття першого реактора в Барсебеку було відкладено до закінчення його робочого періоду.

Україна входить до числа провідних мінерально-сировинних держав світу. Поєднання різновікових (від архею докайнозою) структурних елементів, що сформувалися внаслідок вияву всіх властивих становленню земної кори процесів, обумовило широкий діапазон корисних копалин, що складають мінерально-сировинну базу країни. Україна, яка займає всього 0,4% земної суші і де проживає 0,8% населення планети, має у своїх надрах 5% мінерально-сировинного потенціалу світу.

В Україні розвідано 20 тис. родовищ та проявів 111 видів корисних копалин (за даними УНІАН — 200 видів корисних копалин, 120 з яких використовує людство сьогодні). З них 7807 родовищ 94 видів корисних копалин мають промислове значення і враховуються Державним балансом запасів. Найбільше економічне значення мають кам'яне вугілля, нафта і газ, залізні і марганцеві руди, самородна сірка, кам'яна і калійна солі, нерудні будівельні матеріали, мінеральні води. Їхні родовища є в різних геологічних регіонах України. За розвіданими запасами деяких корисних копалин Україна випереджає РФ, США, Великобританію, Францію, ФРН, Канаду та інш. Зокрема, за запасами і видобутком залізних, марганцевих, титано-цирконієвих руд, багатьох видів неметалічної сировини Україна наприкінці ХХ ст. займала провідне місце серед країн СНД, Європи і світу.[27]

Спеціалізація Швеції у виробництві товарів й послуг.

Швеція - високорозвинута індустріальна країна з добре розвинутим сільським господарством. Шведська економіка відзначається високим ступенем концентрації виробництва і капіталу. Частка Швеції у світовому виробництві становить близько 1%, а у світовій торгівлі перевищує 2% (при кількості населення, що дорівнює близько 0,2% населення земної кулі).

Основні природні багатства: ліс (за запасами деревини посідає перше місце в Західній Європі), залізна руда, гідроенергія (друге місце в Західній Європі). Має запаси уранової сировини, достатні для забезпечення ядерної енергетики.

Основні галузі промисловості: целюлозно-паперова і деревообробна, металургійна, гірничовидобувна. Провідна галузь - багатогалузеве машинобудування (електротехнічне, електронне, турбіно-, верстато-, судно-, автомобілебудування).

Швеція посідає третє місце у світі за виробництвом целюлози, п'яте - за видобутком залізної руди.

Розвинуті хімічна, харчова, лісопильна, текстильна, взуттєва промисловість.

В країні виробляється електроенергія, деревна маса, папір і картон, чавун, сталь, прокат чорних металів, цемент, синтетичні смоли і пластмаси, автомобілі - легкові, вантажні та автобуси.

Високорозвинуте, механізоване сільське господарство з надлишком забезпечує потребу країни в основних видах сільськогосподарської продукції. Переважають фермерські господарства. Головна галузь - м'ясо-молочне тваринництво. Розводять велику рогату худобу, свиней, овець. Вирощують пшеницю, жито, ячмінь, овес, картоплю, цукрові буряки. Близько половини виготовлюваної продукції і значна частина продукції сільського господарства експортується.

Приватні фірми виробляють близько 90% продукції, причому 50% продукції та експорту припадає на інженерний сектор. Сільське господарство займає лише 2% ВВП і 2% внутрішнього ринку праці. Проте за останні роки ця надзвичайно позитивна загальна картина була дещо затьмарена бюджетними труднощами, високим рівнем безробіття і поступовою втратою конкурентоспроможності на зовнішніх ринках

Динаміка ВВП Швеції

Дата	Значення	Зміна, %
2017	538,58	4,69%
2016	514,46	3,32%
2015	497,92	-13,23%
2014	573,82	-0,85%
2013	578,74	6,41%
2012	543,88	-3,41%
2011	563,11	15,30%
2010	488,38	13,67%
2009	429,66	-16,40%
2008	513,97	5,36%
2007	487,82	16,14%
2006	420,03	
2007	538,58	

Частка України та Швеції у світовому господарстві: здійснити компаративний аналіз.

Країна	Населе-ння	Площа	ВВП млрд. дол.					
			2015 р.	2016 р.	2017 р.			
Швеція	8,9 млн.	450 тис км ²	497,92	514,46	538,58			
Україна	41,3 млн.	603,6 тис км ² .	97	100	110			

Основні макроекономічні показники Швеції та України.

Країна	Інфляція		Безробіття		Зовнішній борг		Частка зовнішнього боргу від ВВП, %	
	2015	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Швеція	1	0,7	7,5	7,4	990 млрд дол	1,,01 трлн дол	193	195
Україна	6	25	7,1	8,9	66500 млн дол	66920 млн дол	65	63

Оцінка міжнародної торгівлі обох країн, зокрема динаміки міжнародної торгівлі в цілому; основні напрямки експорту та імпорту; основні об'єкти експорту та імпорту (товари, послуги).
Динаміка міжнародної торгівлі України та Швеції

Експорт		Експорт (товарів)		Експорт (послуг)		Імпорт		Імпорт (товарів)		Імпорт (послуг)		Сальдо	
2015	2016	2017	2016	2017	2016	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Швеція, млрд.дол.													
152,2	151,1	105,2	99	50	52,1	132,1	133,2	110,1	113	21,1	20,2	20,1	17,9
УКРАЇНА, грн.													
681899	770121	485673	514861	196226	255260	805662	834133	576343	563232	229319	270901	-35541	-64012

Товарообіг між Україною і Швецією

(Світова фінансова криза 2008 року і хвилювання в 2014 році скоротили торгівлю, але в 2015 і 2016 роках, вона знову

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Імпорт в Україну зі Швеції (M SEK)	1069	803 -24 %	1093 +36 %	1869 +70 %	1838 -1%	1849 +0%	2861 +54 %	4033 +40 %	4584 +13 %	4780 +4%	4449 -6%	3015 -32 %	2107 -30 %	3557 +68 %	2905 -18 %	2227 -23 %	1802 -19 %	2161 +20 %	3458 +60 %
Український експорт до Швеції (MSEK)	104	60 -41 %	44 -26 %	153 +242 %	136 -11 %	138 +1%	192 +38 %	315 +63 %	527 +67 %	496 -5%	715 +44 %	403 -43 %	452 +12 %	602 +33 %	377 -37 %	370 -1%	424 +14 %	560 +32 %	680 +21 %
Торговий баланс (MSEK)	-964	-742	-104 9	-171 6	-170 2	-171 0	-266 9	-371 8	-405 7	-428 4	-373 3	-261 1	-165 5	-295 4	-252 8	-185 7	-137 7	-160 1	-277 8

Проаналізувати основні показники зовнішньоторговельної інтенсивності Швеції

Країна/ Показники	Експорт на душу населення		Імпорт на душу населення		Зовнішньоторговельний обіг на душу населення		Експортна квота		Імпортна квота		Зовнішньоторговельна квота	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Швеція	17819	18106	24862	24807	15867	16702	74,35	72,05	74,3	73,4	80,9	82
Україна	7005	7658	8756	8799	5786	5489	75,56	78,25	75,58	78,59	80,2	81,3

Перспективи економіки Швеції

Нині Швеція є одним із світових лідерів у галузі інформаційних технологій (ІТ). Зокрема, стрімке зростання компаній у таких секторах як Інтернет та ІТ привернув світову увагу. Країна є одним з лідерів на ринку мобільного зв'язку та бездротових інтернетних прикладних програм. Завдяки цьому Швеція стала важливим випробувальним ринком для компаній, які працюють з ІТ.

Дуже часто можна почути і прочитати про Стокгольм як про інтернет-столицю Європи. Крім того, багато з найбільш розвинутих компаній, що займаються ІТ та мобільним зв'язком, таких як Microsoft, Nokia, Intel, та IBM, сьогодні переносять свої дослідження і розробки на територію країни.

Шведське "ІТ-диво" стало можливим завдяки високопрофесійному рівневі працівників і сталим традиціям інновацій у сфері комп'ютерів та зв'язку. Ще одним додатковим фактором, якого часто не помічають, є те, що ІТ вже давно широко використовуються і в приватному, і в державному секторах, а також школах, коледжах, університетах і вдома. Сьогодні кожна друга сім'я у Швеції має найновішу модель персонального комп'ютера з доступом в Інтернет. Кількість домашніх користувачів Інтернету швидко зростає.

В результаті Швеція обігнала Сполучені Штати у глобальному індексі використання ІТ, який був складений американською аналітичною компанією IDC, і зараз вона є найрозвинутішою країною у сфері ІТ.

Після системного аналізу основних показників зовнішньоторговельних відносин між країнами в динаміці, досліджуємо сильні, слабкі сторони співпраці між Україною й Швецією та можливості й загрози співробітництва між ними (SWOT-аналіз).

SWOT-аналіз стану та перспектив розвитку співробітництва між Україною та Швецією

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> • Багата історія співробітництва • Відповідний для українців клімат • Недовгий і нестомлюючий переліт • Доброзичливе ставлення до будь-якого приїжджому • Хороші можливості для заняття багатьма видами спорту • Гарний екологічний стан • Чисте море (море в районі Швеції є найчистішим у всьому середземноморському басейні) • Християнська країна • Існуюча довготривала кооперація на регіональному та місцевому рівні, підтримана двосторонньою договірною базою • Спільна історична спадщина і культура, багатонаціональний склад населення та багатомовність населення з обох боків кордону • Традиція промислового виробництва • Існуюча структура інституцій на підтримку підприємців і розвиток торгових відносин • Наявність наукових інституцій як центрів освіти і досліджень з широким представленням суспільних, природничих і технічних спеціальностей, що створює широкий простір для розвитку транскордонної співпраці • Привабливе природне і культурно-історичне багатство регіону • Невисокий мовний бар'єр 	<ul style="list-style-type: none"> • Стара готельна база • Недостатня кількість готелів високого рівня • Відсутність багатьох звичних додаткових послуг в готелях • В основному всі пляжі в Швеції галькові, каменисто-скелясті і бетоновані • Низька конкурентоспроможність промислових галузей, низька додана вартість продукції та висока енергоємність промисловості – незакінчена реструктуралізація традиційних галузей • Існуюча технологічна відсталість і відсталість в отриманні нових знань, низька інтенсивність досліджень та інновацій малого і середнього бізнесу, співпраці з науково-дослідними центрами • Низька інтенсивність транскордонної торгівлі • Відстала технічна інфраструктура та оснащення, особливо в селах • Неякісна і недостатня транспортна інфраструктура • Неіснуюча або неякісна транскордонна транспортна інфраструктура • Недостатня співпраця між суб'єктами господарювання в регіоні • Бідність переважної частини населення, зростання маргіналізації, переважно в сільській місцевості • Регіони з поганою доступністю соціального та медичного забезпечення
<p>Можливості</p> <ul style="list-style-type: none"> • Подальший розвиток співробітництва на основі спільного планування та інституційного розвитку • Побудовані промислові зони і парки з невикористаними потужностями – привабливий регіон для інвесторів • Покращення якості життя в регіоні, що може обмежити міграції з сільської місцевості • Посилення співпраці у побудові громадянського суспільства • Розвиток малого і середнього бізнесу в галузі послуг і туризму • Розвиток науково-дослідної бази і її використання на практиці • Створення ефективних кластерних груп у галузі послуг, промисловості, науки і досліджень • Зовнішні ресурси для підтримки підприємництва, інновацій, наукових досліджень та розвитку транскордонного співробітництва • Ефективніше використання природних ресурсів • Поліпшення стратегічного планування на регіональному та місцевому рівнях, • Природна і культурно-історична привабливість, створення додаткових полюсів економічного зростання шляхом концентрації допомоги та інвестиційних стимулів 	<p>Загрози</p> <ul style="list-style-type: none"> • Триваючий відтік кваліфікованої робочої сили з регіону і відхід молоді з прикордонних районів • Незбіги в законодавчій сфері • Посилення конкуренції на внутрішньому та міжнародному ринках і пов'язаний з цим відтік інвестицій в економіку інших країн та привабливіших регіонів • Залежність від імпорту стратегічної сировини (в основному енергії) • Стагнація в побудові та оновленні технічної інфраструктури • Погане технічне обслуговування мереж технічної інфраструктури • Негативні прояви економічної кризи в розвитку бізнесу та зайнятості населення • Продовження стагнації розвитку та інноваційної діяльності в підприємницьких дослідженнях та недостатня підтримка досліджень і розвитку • Деградація природних ресурсів у результаті процесів урбанізації, розвитку туристичних центрів та економічної діяльності • Продовження деградації стану історичних об'єктів, історичних міських зон, заповідників та територій

На основі проведеного SWOT-аналізу запропонувати ефективну модель (механізм) посилення білатеральних відносин між країнами в сфері торгівлі товарами та послугами з метою задоволення національних інтересів обох країн

1. Покращити співпрацю з Швецією щодо інвестування.

Найпривабливішими для інвестування залишаються фінансовий сектор, оптова торгівля, хімічна промисловість та виробництво енергетичних матеріалів, купівля нерухомості, поштові та телекомунаційні послуги.

2. Встановити тісніші контакти з Швецією у рамках міжнародних організацій та форумів.

Використання відносин з Швецією та її впливу у спільноті країн, що розвиваються, може дати Україні змогу ефективніше забезпечувати свої національні інтереси в рамках міжнародних організацій та форумів і зміцнити відносини з окремими з держав Прибалтики Скандинавії та центральної Європи

3. Застосувати до розвитку двосторонньої економічної співпраці механізми планування.

Активна роль держави в економіці та використання нею механізмів економічного планування дає переваги плануванню і у розвитку двосторонньої економічної співпраці. Укладання як загальних, так і галузевих планів співпраці може посилити конкурентні позиції українських підприємств в Швеції.

4. Сприяти оптимізації українського експорту до Швеції.

Диверсифікація експорту сприятиме зменшенню його вразливості до ринкових коливань і створить міцнішу основу для розвитку відносин в інших сферах.

5. Розширити нормативно-правову базу двосторонніх відносин з Швецією.

Нагальну потребу становлять підготовка та підписання угоди про захист інтелектуальної власності, що дасть змогу активізувати кооперацію у стратегічних галузях економіки, та галузевих угод про співпрацю.

6. Посилити інформаційну присутність України в Швеції.

Посилення інформаційної присутності України в Швеції є необхідною передумовою формування позитивного іміджу нашої держави та усунення упередженого висвітлення подій в Україні та її політичних рішень в шведському ЗМІ. Напрямок посилення інформаційної присутності може стати поглиблення співпраці між українськими та хорватськими інформаційними агенціями та телерадіокомпаніями.